ПРАВИЛНИК НА СУ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ” ЗА ПРИЗНАВАНЕ НА ПРИДОБИТО ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ И ЗАВЪРШЕНИ ПЕРИОДИ НА ОБУЧЕНИЕ В ЧУЖДЕСТРАННИ ВИСШИ УЧИЛИЩА, КАКТО И ПРИЗНАВАНЕ НА ОНС „ДОКТОР” И НАУЧНАТА СТЕПЕН „ДОКТОР НА НАУКИТЕ”, ПРИДОБИТИ В ДРУГИ ВИСШИ УЧИЛИЩА И НАУЧНИ ОРГАНИЗАЦИИ

РАЗДЕЛ I
Общи положения

Чл. 1. С този правилник се определят условията за признаване на придобито висше образование и на завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища с цел продължаване на образованието в ОКС „бакалавър”, ОКС „магистър” и ОНС „доктор” или за обучение за повишаване на квалификацията, както и признаването на образователната и научна степен „доктор” за заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ и научната степен „доктор на науките”, придобити в чуждестранни висши училища и научни организации.

Чл. 2. (1) Право на признаване на придобито висше образование на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“ и на научната степен „доктор“, както и на завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища имат български граждани, чужди граждани и чужденци с предоставена международна закрила, които са се обучавали във висши училища и научни организации, създадени и функциониращи по законоустановения ред в страната, в която е придобито висшето образование, или са завършени периодите на обучение.

(2) Право на признаване на ОНС „доктор” и научната степен „доктор на науките” имат лица, придобили степента по законоустановения в съответната държава ред.

Чл. 3. При признаването на придобито висше образование и на завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища, както и при признаване на ОНС „доктор” и научна степен „доктор на науките”, придобити в други висши училища и научни организации, не се допуска дискриминация на основание на възраст, пол, раса, инвалидност, език, религия, политически или други убеждения, национален, етнически или социален произход, принадлежност към национално малцинство, имуществено, родословно или друго състояние или на основата на каквото и да е обстоятелство, което не е свързано с образованието, за което се иска признаване.

Чл. 4. (1) Университетът води регистър на всички подадени заявления с пълна информация на кандидатите.

(2) Университетът води регистър на издадените удостоверения за признати дипломи и на направените откази за издаване на удостоверения;

Чл. 5. (1) Висше образование, придобито в чуждестранно висше училище, на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“, се удостоверява с диплома или с друг аналогичен документ, издаден от образователна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава.

(2) Периодът на обучение като част от програма за висше образование, завършен в чуждестранно висше училище, признато от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава, се удостоверява с академична справка или с друг аналогичен документ.

(3) Научна степен, придобита в чуждестранни висши училища и научни организации, се удостоверява с диплома или с друг аналогичен документ, издаден от образователна или научна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование и научноизследователската дейност на съответната държава.

РАЗДЕЛ II.
Обща процедура по признаване

Чл. 6. (1) Лицата, желаещи признаване, подават лично или чрез упълномощено лице в сектор „Прием” - отдел "Образователни дейности" или по електронен път, писмено заявление по образец, утвърден от Ректора, в което се посочва гражданство, дата и място на раждане, към което представят следните документи:
1. За признаване на висше образование:
а) (изм. АС от 28.06.2023 г., протокол №11) оригинал или копие на дипломата за висше образование или нотариално заверени копия съгласно Правилника за легализациите или друг аналогичен документ, издаден от образователна институция;
б) (изм. АС от 28.06.2023 г., протокол №11) оригинал или копие на приложението към дипломата или нотариално заверени копия съгласно Правилника за легализациите , както и оригинал и копие на европейско дипломно приложение, ако притежават такова;
в) документ, удостоверяващ промяната в имената на заявителя, ако е налице такава.
Г) документ за платена сума за извършване на процедурата по признаване на висше образование.
2. За признаване на придобити научни степени:
а) (изм. АС от 28.06.2023 г., протокол №11) оригинал или копие на диплома за научна степен или на друг аналогичен документ, издаден от образователна или научна институция;
б) (изм. АС от 28.06.2023 г., протокол №11) документ, удостоверяващ промяната в имената на заявителя, ако е налице такава;
в) (изм. АС от 28.06.2023 г., протокол №11) документ за платена сума за извършване на процедурата по признаване на придобита научна степен;
г) (изм. АС от 28.06.2023 г., протокол №11) дисертацията и автореферата или резюме на български език или съответни научни публикации (на хартиен и електронен носител), в съответствие с решението на експертния съвет по чл. 10, ал. 2, т. 6, в случай че присъждането на степента изисква такива.
е) (изм. АС от 28.06.2023 г., протокол №11) други документи, имащи отношение към признаването, ако притежават такива.
3. За признаване на периоди на обучение:
а) (изм. АС от 28.06.2023 г., протокол №11) оригинал или копие на академична справка за завършен период на обучение или друг аналогичен документ, издаден от образователна институция;
б) копие на документ за самоличност и документ, удостоверяващ промяната в имената на заявителя, ако е налице такава.
в) документ за платена сума за извършване на процедурата по признаване на придобита научна степен.
(2) (изм. АС от 28.06.2023 г., протокол №11) Документите по ал. 1, т. 1 буква „а” и буква „б”, т. 2, буква „а” и буква „д” и т. 3, буква „а”, издадени извън страните-членки на Европейския съюз, и страните по Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в европейския регион, трябва да отговарят на изискванията на съответните разпоредби на двустранни международни договори, по които Република България е страна, или на Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове, а при липса на такива разпоредби – да са преминали процедура по общия ред за легализациите, преводите и заверките на документи и други книжа. Документите по ал. 1, т. 1, букви „а” и „б”, т. 2, букви „а” и „д”, и т. 3, буква „а” с изключение на европейското дипломно приложение, издадени от висши училища в страните-членки на Европейския съюз, и в страните по Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в европейския регион, трябва да бъдат придружени с превод на български език от лице, извършващо преводи по реда на глава трета от Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа, утвърден с Постановление № 134 на Министерския съвет, като не е необходимо подписът на преводача, положен в извършения от него превод, да бъде нотариално заверен. Документът, удостоверяващ промяната в имената на заявителя

по ал. 1, т. 1, буква „в”, съответно т. 2, буква „в” и т. 3, буква „б”, представен на чужд език, трябва да бъде придружен с превод на български език.
(3) При подаване на заявлението по ал. 1 лично заявителят представя документ за самоличност за сверяване на данните. В случаите, когато заявлението се подава от упълномощено лице, то представя пълномощно от заявителя.
(4) При подаване на заявление по ал. 1, т. 2 на хартиен носител заявителят прилага към него и попълнено заявление на електронен носител.
(5) В случаите на подаване на документите по електронен път към заявлението се прилагат сканирани копия на изискваните документи.
(6) Признаването на дипломите за висше образование на лица, кандидатстващи в СУ "Св. Климент Охридски" за обучение в ОКС "магистър" и ОНС "доктор" по международителствени спогодби за образователен, културен и научен обмен, по проекти финансирани чрез програми на Европейската комисия, ПМС 103/1993 г. и ПМС 228/1997 г., се извършва със заповед на Ректора по доклад на ресорния зам.-ректор. Кандидатите по този ред не заплащат административна такса за процедурата по признаване на придобито висше образование.
Чл. 7. (1) (изм. АС от 28.06.2023 г., протокол №11) Длъжностно лице от администрацията проверява документите по чл. 6 при подаването им и в 14-дневен срок след проверката заявителят или упълномощеното от него лице може да получи оригиналите на документите, ако са приложени към административната преписка.
(2) (нова АС от 28.06.2023 г., протокол №11) В случаите, когато към заявлението не са приложени документите по чл. 6, ал. 1, т. 1 буква „а” и/или буква „б”, т. 2, буква „а” и/или буква „г”, административното производство се спира и заявителят се уведомява, че следва да ги представи в седемдневен срок считано от датата на уведомяването. Ако липсващите документи не бъдат предоставени в посочения срок, административната преписка се прекратява. Когато заявлението е подадено по електронен път, заявителят се уведомява с електронно генерирано съобщение.
(3) (нова АС от 28.06.2023 г., протокол №11) При наличие на недостатъци в заявлението и/или в приложените към него документи извън тези по ал. 2 заявителят се уведомява да отстрани недостатъците в 7-дневен срок, както и за последиците от неотстраняването им. Ако в посочения срок недостатъците в заявлението и/или приложените към него документи не бъдат отстранени, административната преписка се прекратява. Когато заявлението е подадено по електронен път, заявителят се уведомява с електронно генерирано съобщение.
(4) (нова АС от 28.06.2023 г., протокол №11) Когато е налице обективна невъзможност за удостоверяване и проверка по служебен път на съответните факти и обстоятелства, може да бъдат поискани информация и/или документи за удостоверяването им от заявителя, който е задължен да ги представи.
(5) (нова АС от 28.06.2023 г., протокол №11) Когато е налице обективна невъзможност за удостоверяване и проверка по служебен път на съответните факти и обстоятелства от предоставените копия на документи по чл. 6, ал. 1, т. 1, буква „а” и/или буква „б”, т. 2, буква „а” и/или буква „г”, може да бъдат поискани оригиналите от заявителя, който е задължен да ги представи. Когато заявлението е подадено по електронен път, заявителят се уведомява с електронно генерирано съобщение.

РАЗДЕЛ III
Експертни комисии за признаване

Чл. 8. (1) Ректорът издава заповед за признаване на висше образование, придобито в чужбина, с цел продължаване на образованието в СУ „Св. Климент Охридски“ въз основа на доклад на експертните комисии, назначени с негова заповед в областите на висше образование, в които се извършва обучение в Софийския университет.
(2) Със заповедта на Ректора по ал. 1 се определят числеността, съставът и председателите на експертните комисии.

(3) Работата на комисиите се подпомага от секретар – длъжностно лице от администрацията на университета.
Чл. 9. (1) Проверката за установяване статута на чуждестранните висши училища и автентичността на издадените от тях дипломи по чл. 10, т. 2 от Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища се извършва от НАЦИД в съответствие с чл. 17, ал. 3, т. 1–3 от Наредбата.
(2) При установена легитимност на висшето училище, проверка на автентичността на дипломата на лицата, кандидати за признаване на висше образование, може да се извърши чрез запитване до висшето училище, издало дипломата.
Чл. 10. (1) Експертите разглеждат представените дипломи за висше образование, съответно за научни степени, и другите документи, свързани с признаването им, едновременно с извършване на проверката по чл. 10, т. 2 и чл. 13, т. 1 и т. 2 от Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища за установяване статута на чуждестранните висши училища и автентичността на издадените от тях дипломи.
(2) Експертната комисия има следните функции:
1. анализира представените дипломи и другите документи, свързани с признаването им;
2. изисква допълнителна информация или документи от лицето, направило искане за признаване, което следва да ги представи в срок, определен от съвета, но не по-дълъг от два месеца считано от датата на съобщаването;
3. отправя искане за допълнителна информация от висшето училище или научната организация, издали дипломата, или от компетентните органи на държавата, в която са придобити висшето образование или научната степен;
4. за лицата по чл. 2, ал. 1 извършва експертна оценка за съответствието на данните в представените документи за висше образование, придобито в чуждестранни висши училища с държавните изисквания за придобиване на висше образование в Република България;
5. изготвя доклад до Ректора, с представени мотиви, за издаване на заповед относно прекратяване на процедурата по признаване, за признаване или за отказ за признаване, в който може да бъде включена препоръка за възможните мерки, които лицето да предприеме, за да получи признаване на по-късен етап, включително полагане на допълнителни изпити.
6. експертните комисии по чл. 8 взимат решение дали за признаването на научни степени в съответната научна област е необходимо представянето на автореферат или съответни научни публикации.
(3) Решенията на експертната комисия може да се взимат и неприсъствено. В тези случаи обсъждането и гласуването се извършват чрез съответните технически средства – телефон, електронна поща и конферентна връзка.
Чл. 11. (1) Процедурата по признаване се прекратява в следните случаи:
1. по писмено искане на заявителя или на упълномощеното от него лице;
2. при непредставяне на документите по чл. 6 в срока, определен от експертния съвет по чл. 10, ал. 2, т. 2.
т. 3. (нова АС от 28.06.2023 г., протокол №11) В случаите, описани в чл. 7, ал. 2 и 3.
(2) Процедурата по признаване се прекратява със заповед на Ректора или на упълномощено от него длъжностно лице.
Чл. 12. (1) Не се допуска за разглеждане:
1. представен за признаване документ, който не е диплома или друг аналогичен документ за висше образование или научна степен, съответно академична справка или друг аналогичен документ за период на обучение;

2. диплома, получена в резултат на обучение, проведено в структури на територията на друга държава, които не са открити и не функционират по законоустановения ред;
3. представен за признаване документ, когато се установят съществени различия между данните от документа и държавните изисквания за придобиване на ОНС „доктор" в Република България;
4. представен за признаване документ, който е издаден от образователна или научна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на висшето образование и научноизследователската дейност в съответната държава, но е присъден без защита на дисертационен труд, в случай че присъждането на научната степен изисква такъв, или не съответства на ОНС „доктор";
5. представен документ, удостоверяващ научна степен, за който след извършване на проверка се установи, че не е издаден от съответното висше училище или научна организация.
6. документ, отхвърлен при проверката по чл. 10 относно статута на чуждестранното висше училище и автентичността на издадената диплома.
(2) В случаите по ал. 1 Ректорът уведомява писмено заявителя или упълномощеното от него лице за недопускане до оценяване в съвета на представения за признаване документ.
Чл. 13. (1) Експертните комисии разглеждат подадените заявления за признаване в срок до два месеца, считано от датата на представяне на всички необходими документи. Срокът може да се удължи еднократно с времето, необходимо за получаване на отговор на искането по чл. 9 и чл. 10, ал. 2, т. 2.
(2) За заседанието на Експертните комисии се води протокол.
Чл. 14. (1) При признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища се отчитат следните показатели:
1. Начин на прием;
2. Продължителност на обучение;
3. Общ хорариум на изучаваните дисциплини или придобити кредити;
4. Съотношение на учебните дисциплини и на техните хорариуми, които осигуряват фундаменталната, специалната и специализиращата подготовка;
5. Съотношение на учебните дисциплини и на техните хорариуми, които осигуряват теоретичната и практическата подготовка;
6. Резултатите от обучението като съвкупност от придобитите знания, умения и компетентности през периода на обучение;
7. Начин на дипломиране.
(2) Експертите изготвят писмени становища за признаване или за отказ от признаване на представените дипломи, извън случаите за прекратяване на процедурата по признаване.
(3) Становищата се изготвят индивидуално от експерт от съответното професионално направление. Когато представената диплома е по специалност с интердисциплинарен характер, становищата могат да се изготвят от двама или повече експерти.
(4) При процедури за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на висше образование в чуждестранни висши училища в становището се посочва наличието на съответствие, респективно несъответствие на данните от представените документи за проведеното обучение в чуждестранното висше училище с държавните изисквания за придобиване на висше образование в Република България. Становището съдържа конкретни мотиви за признаване или за отказ от признаване при отчитане на показателите по ал. 1.
(5) В случаите на отказ експертите могат да включат в становището си препоръка за възможните мерки, които лицето да предприеме, за да получи признаване на по-късен етап, включително полагане на допълнителни изпити.

(6) Когато научна степен е придобита в чуждестранно висше училище от страна членка на Европейския съюз или ЕИП, експертните комисии могат да признаят степента без да изискват становище от експерт въз основа на извършената от НАЦИД проверка относно автентичността на дипломата и статуса на университета.
(7) Заявления за признаване по специалности и докторски програми, които не са акредитирани в СУ „Св. Кл. Охридски", се пренасочват за разглеждане към НАЦИД.
1. При признаване на диплома или научна степен извън областите на висше образование, по които се извършва обучение в Софийския университет и за които има назначени експертни комисии, се наемат външни експерти.
Чл. 15. Членовете на експертните комисии нямат право да разпространяват информация и данни, станали им известни при или по повод на участието им в дейностите по настоящия правилник.
Чл. 16. (1) За признаването се издава документ по образец, утвърден от:
1. Министъра на образованието и науката – в случаите по чл. 5, ал. 3 от Закона за развитието на академичния състав;
2. Ректора – в случаите по чл. 21, ал. 1, т. 13 от Закона за висшето образование.
(2) Документът по ал. 1 или мотивираният отказ за признаване се подписва от Ректора или от упълномощено от него длъжностно лице. В отказа може да се включи препоръка за възможните мерки, които лицето да предприеме, за да получи признаване на по-късен етап, включително полагане на допълнителните изпити.
(3) Ако издаденият документ по ал. 1 е изгубен или унищожен, по заявление на заинтересованото лице се издава дубликат след представяне на документ за платена сума за издаване на дубликат.
Чл. 17. В 30-дневен срок от датата на вземане на решение по чл. 10, т. 4 от Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища, университетът изпраща в НАЦИД на хартиен и електронен носител информация по образец, утвърден от изпълнителния директор на НАЦИД.
Чл. 18. Академичният съвет определя сумата за административни разходи за процедурите по признаване.

РАЗДЕЛ IV.
Съкратена процедура по признаване на ОНС „доктор" и НС „доктор на науките"

Чл. 19. На лицата, заемащи или кандидатстващи за академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски", които имат научна степен (ОНС "доктор"/НС "доктор на науките") от чуждестранно висше училище, призната от друго българско висше училище, за която е издадено удостоверение, регистрирано в НАЦИД, СУ „Св. Климент Охридски" признава издаденото удостоверение след извършване на служебна проверка за вписана диплома в НАЦИД.
Чл. 20. Лицата подават лично или чрез упълномощено лице в сектор "Прием" - отдел "Образователни дейности" или по електронен път, писмено заявление по образец. Към заявлението се прилагат следните документи:

1. Оригинал и копие на удостоверение, издадено от българско висше училище за призната диплома за ОНС "доктор"/НС "доктор на науките".
2. Оригинал и копие на дипломата за докторска степен, чието признаване се иска;
3. Копие на документ за самоличност;
4. Оригинал и копие на пълномощно, в случаите когато заявлението се подава от пълномощник по реда на чл.18 от Административнопроцесуалния кодекс;
5. Документ, доказващ промяната в имената на заявителя, ако е налице такава промяна;
6. Други документи, които заявителят прецени за необходимо да приложи.

Чл. 21. Ако в резултат на проверката се установи наличието на удостоверение съгласно чл. 19, СУ "Св. Климент Охридски" издава удостоверение по образец. Удостоверението се вписва в НАЦИД в 14-дневен срок от издаването му.

Чл. 22. Заявителите, които желаят издаване на удостоверение по реда на този раздел, са освободени от заплащане на разходи по процедурата.
Чл. 23. За неуредените в този раздел въпроси се прилагат съответно правилата в раздел II и раздел III.

§. 1. Този правилник е приет с протокол № 7 от АС на 28.03.2012 г., изменен с протокол № 5 от АС на 27.02.2013, протокол № 10 от АС на 27.05.2015 г., протокол № 13 от АС на 11.07.2018 г., протокол № 12 от АС на 17.07.2019 г., протокол № 6 от АС от 25-27.03.2020 г., протокол № 11 от 28.06.2023 г. и протокол № 7 от АС от 29.04.2026 г. и влиза в сила от деня на неговото приемане.